

Vergaderjaar 2025–2026

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

32 761

Verwerking en bescherming persoonsgegevens

Nr. 860

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 3 december 2025.

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

De wens om over de voorgenomen voordracht voor de vast te stellen ministeriële regeling nadere inlichtingen te ontvangen kan door ten minste dertig leden van de Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 27 januari 2026.

Den Haag, 3 december 2025

De voordracht voor de vast te stellen ministeriële regeling kan niet eerder worden gedaan dan op 28 januari 2026 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Met deze brief start ik de voorhangprocedure van dertig (30) dagen voor het voorgenomen besluit tot wijziging van de statuten van de Stichting Inlichtingenbureau (IB).¹ Dit is conform artikel 4.7, eerste lid, onderdeel a, van de Comptabiliteitswet 2016 en het Kader voor stichtingen en verenigingen. Indien ten minste een vijfde van uw Kamer binnen de termijn nadere inlichtingen vraagt, worden de statuten van de stichting niet eerder gewijzigd dan veertien dagen nadat de inlichtingen zijn verstrekt.

Aanleiding voor de statutenwijziging is het rapport Grip op gegevensuitwisseling (AEF, 2022). In dit rapport is onderzocht hoe het IB toekomstbestendig kan worden ingericht. In het rapport wordt geadviseerd om de samenwerking tussen SZW en de VNG te versterken en de governance te wijzigen van een bestuursmodel naar een Raad van Toezicht-model met een directeur-bestuurder.

Met de statutenwijziging, waarin ook de naamswijziging van het IB naar Bureau Informatiediensten Nederland (BIDN) is opgenomen, wordt dit advies uitgevoerd. De gekozen vorm komt het beste tegemoet aan de wens om de interbestuurlijke positie van het IB/BIDN te behouden en tegelijkertijd de invloed van de Minister en de democratische controle te vergroten. Het huidige bestuursmodel met een directeur wordt vervangen door een Raad van Toezicht van vijf leden en één directeur-bestuurder. De leden van de Raad van Toezicht worden door SZW en VNG benoemd en zien toe op het functioneren van het IB/BIDN namens deze opdrachtgevers. Daarnaast wordt de invloed van de Minister vergroot: de Minister wordt geconsulteerd over de strategie, keurt het jaarplan vooraf goed en moet voortaan instemmen met bepaalde financiële rechtshandelingen,

¹ Per 1 juli jl. treedt het IB naar buiten toe op onder de naam «Bureau Informatiediensten Nederland (BIDN)». Formeel wordt de naamswijziging doorgevoerd zodra de akte van statutenwijziging is gepasseerd door de notaris.

zoals het aangaan van leningen. Daarmee kan de Minister het IB/BIDN op een breder scala aan punten aanspreken. Naast de statutenwijziging worden de jaarstukken voortaan met de Tweede Kamer gedeeld en wordt de Tweede Kamer proactief geïnformeerd, wanneer het IB/BIDN nieuwe wettelijke taken krijgt toebedeeld. Dit draagt bij aan de democratische controle.

Het voornemen tot wijziging van de statuten is conform het stichtingenkader getoetst door het Ministerie van Financiën. Daarnaast is formeel overleg gevoerd met de Algemene Rekenkamer (ARK) over de voorgenomen wijziging. Hieronder gaan wij in op de belangrijkste punten

Zowel de Toetsingscommissie Verzelfstandiging van het Ministerie van Financiën als de Algemene Rekenkamer zijn akkoord met de voorgestelde statutenwijziging van het IB/BIDN. De Toetsingscommissie Verzelfstandiging merkt op dat de wijziging leidt tot sterkere governance en meer grip voor de opdrachtgevers.

Beide instanties constateren wel dat de huidige stichtingsvorm nog niet volledig tegemoetkomt aan de wens tot meer democratische controle. Een in de adviezen genoemd alternatief is om de huidige stichtingsvorm los te laten en het IB/BIDN binnen het ministerie onder te brengen. In het AEF-rapport Grip op gegevensuitwisseling is onderzocht of de vorm van een agentschap passender zou kunnen zijn. Deze optie sluit echter niet aan bij het interbestuurlijke karakter. Ditzelfde geldt voor de mogelijkheid om het IB/BIDN als zbo aan te merken.

Tevens geldt dat het IB/BIDN geen bevoegdheden heeft om eenzijdige besluiten met rechtsgevolg te nemen, zoals een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat kan. Het is daarom niet gebruikelijk het IB/BIDN als zbo aan te merken. Zoals de Algemene Rekenkamer aangeeft, bestaat er momenteel geen passend model dat een publieke organisatievorm combineert met de interbestuurlijke positie van het IB/BIDN. Daarom wordt de stichtingsvorm behouden en de aansturing binnen deze constructie versterkt.

De ARK adviseert verder te onderzoeken hoe andere wettelijke kaders voor publieke organisaties, zoals regels uit de Algemene wet bestuursrecht en financieel beheer, op het IB/BIDN kunnen worden toegepast. Wat betreft de Wet open overheid (Woo) kunnen documenten van of over het IB/BIDN via bestuursorganen zoals SZW, andere departementen en gemeenten worden opgevraagd; het IB/BIDN werkt hier in de praktijk aan mee. Over de overige wettelijke kaders en over het mogelijk ontwikkelen van een passende juridische vorm voor interbestuurlijke samenwerking zal vanuit SZW in overleg worden getreden met het Ministerie van BZK.

Bij deze brief zijn de conceptakte van statutenwijziging (bijlage 1), het advies van de Toetsingscommissie Verzelfstandiging (bijlage 2) en het advies van de Algemene Rekenkamer (bijlage 3) bijgevoegd. Daarnaast treft u het advies van de landsadvocaat over de niet-economische activiteiten (bijlage 4) en het advies van de landsadvocaat over quasi-inhouse (bijlage 5) aan. Een gelijkluidende brief heb ik heden gezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
M.L.J. Paul